

Johann Christian Petersen

Programma Natalitium, Qvo Rector Universitatis Rostochiensis, Johannes Christianus Petersen, J. V. D. & Cod. Prof. Publ. Ordin. Miraculosam Christi E Virgine Nativitatem Civium Academicorum meditationibus sacris substernit, Utque corde virgineo, i. e. puro sanctoque, Eundem suscipiant, pro officii ratione hortatur

Rostochii: typis Io. Iac. Adleri, [1728?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn876769458>

Druck Freier Zugang

J. 512.

1728. Weihn.

~~M-1256. 202.~~

W. 1728

PROGRAMMA NATALITIUM,
QVO
RECTOR
UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS,
JOHANNES CHRISTIANUS
Petersen,

J. V. D. & Cod. Prof. Publ. Ordin.

MIRACULOSAM
CHRISTI E VIRGINE
NATIVITATEM

CIVIUM ACADEMICORUM
meditationibus sacris
substernit,

Utque
corde virgineo,
i. e.
puro sanctoque,
Eundem suscipiant,
pro officii ratione
hortatur.

ROSTOCHII, typis IO. IAC. ADLERI, SEREN. PRINC. & ACAD. Typogr.

M. 1256 202

Atiuitatem Domini nostri Iesu Christi secundum carnem, ita Evangelista apertissime demonstrans ait, ut ostenderet eum ex Spiritu Sancto & Maria virgine natum, propter Hæreticorum astutiam, qui negant DEUM hominem suscepisse. Sed idèo Dominus noster virgineum sibi requisivit hospitium habitandi, ut nobis ostenderet in casto corpore DEUM portari debere. Ad hoc enim DEUS hominem suscepit in se, ut & nos DEUM suscipiamus in nobis, sicut ipse dicit, Manete in me, & ego in vobis. O sacrum & coeleste mysterium in natiuitate Domini! Concepit virgo, antequam spensum haberet, parit, antequam nubat, & quod ad laudem pertinet nominis Domini, & mater & virgo coepit esse post partum. Virgo enim concepit, virgo peperit, virgo post partum illibata permansit. Hisce verbis augustus Ecclesiæ Pater & lumen seculi, Hipponensium in Africa quondam Episcopus, AUGUSTINUS Serm. XIII. de Temp. Opp. Tom. X. natiuitatem Salvatoris nostri descripsit, ut cui magnum mysterium subfit, quæque vel ex eo miraculosa, quod ex virgine contigerit. Non immiscebimus nos hoc loco concertationibus Criticorum de istis Sermonibus, utrum Augustini verè, num vero supposititii sint? BELLARMINUS Lib. de Script. Eccles. Sec. V. ad Augustini Operum Tomum X. edit. Colon. 1684. p. 107. de iis: Credibile est, iudicat, magna ex parte Augu-

Augustini esse. Quinam interim eorum genuini habendi non sint, indicant GVIL. CAVE *Scriptor. Eccles. Hist. Liter. Sec. Arian. i. e. IV. p. m. 171. 172.* & RIVETUS *Crit. S. Lib. IV. Cap. 16.* Lovanienses in sua Operum Augustinianorum editione, quemadmodum in ROB. COCI *Censura Scriptor. Ecclesiast.* edit. Helmstad. p. 365. videre est, in tres veluti classes Sermones eos distribuunt, quod quidam indubitate ipsius Augustini, quidam manifestò supposititii, reliqui dubiè minimum fidei sint. Et inter hos etiam refertur, qui nobis allegatus, decimus tertius ille. Verùm, quamdiu contrarium apertè demonstrari non potest, cur non eundem Augustino relinqueremus? Utut interim de illius Auctore sit, res tamen hic proposita congruit veritati, siquidem & magnum mysterium est, Filium DEI humanam assumpsisse naturam, hominemque natum esse, & miraculosum quid, virginem eum peperisse. De priori quidem quò minus hoc loco dicamus, prolixitas prohibet ac dicendorum de eo copia, per controversias & disputationes, quas hostes hujus mysterii movere, nimium aucta, cui capiendæ præsentì scriptiõni destinatum chartæ spatium non foret. De posteriori proinde tantum, CIVES ACADEMICI HONORATISSIMI! vice hac aliquales Vobiscum communicaturus meditationes sum, quo, sicut anniversarium celebramus hoc Festum, sic Festo huic convenientem excipiatis sermonem. Miraculosam, dixi, hoc tempore meditandam nobis esse Salvatoris ex virgine nativatem. Quod enim omnes omnino naturæ vires excedit, DEUSque supernaturaliter operatur, quidnè miraculum æstimaremus? Et què non attentam magis illud requireret considerationem nostram? At partus virginis res est omnem superans naturæ virtutem, nec ullum unquam aliud, cum veritate, allegari potest exemplum, quod, ut adducta Augustini verba habent, virgo conceperit, virgo pepererit, virgo post partum permanerit illibata. Equidem, ad postremum hoc quod attinet, fuere Seculo IV. in Arabia surgentes, ab antesignano suo Helvidiani, propter dogma verò Antidicomarianitæ dicti, qui negarent ipsum, Mariam, Christo nato, Josepho copulatam ex consuetudine cum eo plurium liberorum matrem factam

factam fuisse, contententes, ex eo, quod Christus primogenitus illius filius dicitur *Matth. I. 25. Luc. II. 7.* Verum, etiamsi nullibi Scripturarum expresse legatur, eam perpetuò virginem mansisse, abs Josepho postea nunquam cognitam; minimè tamen contrarium ex primogeniti nomine concludi potest. Non enim illud in se nomen ordinis est, plures sequentes posteaque genitos inferens, sed tantum antecedentes seu antigenitos negans. *Es. XLIV. 6.* primum se DEUS vocat, non quod plures post eum exorti sint ejusdem naturæ ac essentiæ DEI, sed quod ante eum nullus existit DEUS, imo nec post eum, siquidem simul & ultimus est, nec alius præter eum, DEUS. Similiter etiam Christus Mariæ & primogenitus & unigenitus est. Jusserat DEUS, *Exod. XIII. 2.* omne primogenitum sibi consecrari. Quis verò hoc non intellexerit de eo, ante quod aliud genitum non erat, sive plura deinde sequerentur, sive minùs. Si namque, quod primogenitum dicitur, ordinem inferret respectu postgenitorum, quomodo Judæi DEO potuissent primogenitum offerre, nisi de subsequuturis antea certo iis constitisset? Primogenitus igitur est *uterum matris aperiens*, prouti declaratur *Luc. II. 23.* Quare hoc Christo inditum nomen perpetuæ Mariæ virginitati nullatenus derogare potest. Interim hi, de quibus & contra quos prolixius EPIPHANIUS *Opp. Tom. I. Lib. III. Panar. Tom. II. Har. 78.* & HIERONYMUS *adversus Helvidium Tom. II. Opp.* videri poterunt, licet à partu DEIPARÆ virginitatem impugnaverint, haud tamen eam ut virginem concepisse, ac ut virginem peperisse, negare ausi fuerunt. Nec quisquam, utriusque Testamenti Scripturam pro Verbo DEI agnoscens, erit, qui hoc in dubium vocaverit. Judæorum autem incredulitatem & blasphemias non curamus, qui, sicuti Christum, negatâ illius DEitate, pro naturali homine habent, ita eundem ipsum, sese Mariæ filium, à Josepho progenitum esse, Apostolis suis confessum fuisse, mentiuntur, teste EISENMENGERO in dem *Entdeckt. Judenthum Part. I. Cap. 7. p. 291.* quemadmodum etiam, cum in terris adhuc visibiliter ageret, viventes tum increduli Judæi eum Josephi, & fabri filium putabant ac appellabant, *Matth. XIII. 55. Marc. VI. 3. Luc. IV. 22.*

Joh.

Joh. VI. 42. Sed inter Christianos fortè Mariæ virginitatem in partu dubiam faciunt illi, qui negant, eam clauso utero Christum peperisse, hunc ex aperto illius utero in lucem hanc editum, affirmantes. Qui namque contrarium sentiunt, ut sunt diversæ de eo Theologorum opiniones, asserto illo virginitati Matris derogari, persuasum sibi habent. Verùm enim verò, quemadmodum, miracula præter & extra Scripturam fingi, non licet; ita certissimum est, non quamlibet, quippe quæ variis à causis oriri potest, aperturam uteri tollere virginitatem. Ut, stante quamvis isthac opinione, nihilominus salvum maneat Augustini pronuntiatum: *Virgo concepit, virgo peperit, virgo post partum illibata permansit.* Atqui ex virgine Messiam, humani generis Salvatorem, qui est ipse Mariæ Filius, & nasei debuisse, & natum esse, Scriptura disertis apertissimisque testimoniis indicat, certioresque nos facit. Statim ac à DEO lapsi primi homines erant, misericordia divina illis Redemptorem & à potestate Satanz Liberatorem promittebat, promulgato Protevangelio, *Gen. III. 15.* de Semine mulieris caput serpentis contrituro. Cur, quæso, semen mulieris vocatur? nisi quod ex virgine, sine maris cooperatione semineque, nascendus esset. Quotquot enim naturali ratione generantur, non matris, sed patris semen in Scripturâ nuncupari solent. Inde LUTHERUS *Tom. X. Wittenbergens. s. Auslegung des 1. B. Mos. b. 2.* *Es haben, scribit, die Weiber Kinder geboren bis auff die Sündflut, und nachmals bis auff Mariam, Es hat aber ihr Same eigentlich nicht können genant werden, des Weibs Same, sondern vielmehr, des Mannes Same. Das aber aus Marien geboren wird, ist von dem Heiligen Geist empfangen, und ist warhafftig Marien Same. Sic Es. VII. 14.* Achaso, Regi Judæ, totique Domui Davidis, hoc in signum dabatur: *Ecce, virgo concipiet, & pariet Filium, & vocabit nomen ejus Immanuel.* Quam Prophetiam Angelus Domini Josephum, Mariam sponsam suam, propterea quod gravida inveniebatur, clam dimittere meditantem, alloquutus repetiit, eam in Maria jam nunc impletam ostendens,

dens, *Matth. I. 22. 23.* Atque hoc idem ille testatur Evangelista, v. 18. scribendo: *Desponsata matre ejus (Christi) Maria Josepho, antequam illi congregarentur, inventa est in utero habens, ex Spiritu Sancto.* Quin & Maria, nuncium accipiens de conceptione Salvatoris in se, virginitatem suam ipsa contestabatur, Angelo eandem indicanti regerendo: *Quomodo fiet hoc, quoniam virum non cognosco?* Et *Ebr. VII. 3.* comparatur Christus cum Melchisedeco, etiam in hoc, quod, uti hic sine patre, sine matre, quatenus nimirum nusquam Scripturarum parentes ejus indicati inveniuntur; sic ille, quoad divinam naturam, sine matre, quoad humanam, sine patre sit, adeoque à virgine. Ut nihil ergo dubii nobis relinquatur, Christum Salvatorem nostrum & in utero intemeratæ virginis conceptum, & ex illibata virgine natum esse. Num verò hæc ejus ex virgine nativitas miraculosa meritò pronuntietur? dispiciendum adhuc erit. Foeminam ex congressu maris concipere partumque proferre in lucem, quotidianum quid ac ordinarium est, quippe quod juxta Naturæ legem fit, seu ordine cursuque naturali, vi institutionis illius & benedictionis divinæ: *Crescite & multiplicamini, Gen. I. 28.* At virginem virum nescientem, parere, à consuetâ Naturæ lege recedit, extraordinarium quid est, omnemque superat naturalem ordinem, & vires naturales excedit ut quam longissime. Quapropter istiusmodi virgineum partum, non possumus non, quin supernaturalem atque miraculosum habeamus. Nam nec ullum eidem simile exemplum habemus, nunquam aliàs id olim factum est, nec in posterum futurum est unquam. Quod enim de Platonis, percelebris illius Philosophi, matre, Perictiona, vel Potona, quidam referre voluerunt, eam Apollinis compressu gravidam, cum virgo esset, filium hunc suum peperisse, fabulam magis redolet, quam ut unicuique pituità haud laboranti non subolere non possit. Nam genitorem Philosophi Aristonem, è genere postremi Regis Atheniensium, Codri fuisse, Historiæ testantur. Vid. *DIOG. LAERTIUS Vit. Phil. in Vit. Platon. init.* Neque morabitur nos Simon ille Magus,

Magus, de quo legitur *Act. IX. 15. seq.* quem Hærefiarcharum primus & principem omniumque postea exortarum hæresium fontem ac coryphæum dudum antiquitas declaravit, qui, si CLEMENTIS ROMANI, ut inscribuntur, *Recognit. Lib. II.* edit. Basil. 1526. p. 34 fides haberi potest, (namdubiæ fidei hos Recognitionum libros esse, apud GERHARDUM *Patrolog. p. m. 33. CAVEUM l. c. Sec. Apostol. s. l. p. m. 14.* aliosque videri potest) mentitus fuit, matrem suam Rachelem, antequam cum Antonio, marito suo, convenisset, adhuc virginem, ipsum concepisse, cum suâ in potestate esset, vel parvum esse, vel magnum, & hominem inter homines apparere. Quis enim, cui sana contigit mens, id genus sibi fabulas persuaderi, patretur? Ad quas meritò quoque referimus, cum è Pontificiorum grege, & Franciscanorum, immaculatam B. DEIPARÆ conceptionem acerrimè, quin etiam figmentis fabulosisque narrationibus propugnantium, societate *quidam*, teste OSIANDRO *Hist. Eccles. Cent. XVI. Lib. I. Cap. 4. insulsi homines (ut habetur in Legenda Sanctorum) finxerunt, virginem Mariam, non ex congressu connubiali, sed tamen ex osculo Joachimi, quod conjugii Annæ fixerat, fuisse conceptam.* Quodsi ergo nudum amorosum osculum conjugale virginitati non obest, Matrem Domini quoque virgineum partum dici posse, ambigendum non erit. Saltem extraordinarium quid fuisset, naturæ vires excedens, adeoque miraculosum, quod sine dubio Scriptores Θεόπνευστοι non reticuisset, siquidem exinde argumentum quodpiam pro ἀναπαρτησία Christi desumi potest. Verùm non est, cur Adversarii putent, non potuisse Salvatorem sine peccato originali nasci, nisi & mater ejus ab illius labe immunis exstitisset, si non per superiores generationes ascendendo de singulis idem illud affirmare velint. Tantoque minus causæ habent ejusmodi, ridenda quidem, non vero miranda, miracula, quale est Mariæ ex solo parentum ejus osculo mutuo conceptio, confingendi, si fortè non & alia similis conditionis somnia atque phantasmata nobis miranda obtrudere velint. Manet igitur nobis certissimum, neminem unquam, excepto Christo

homine

homine, qui semen mulieris est, sine virili femine in hoc mundo ex virgine progenitum fuisse. At verò hanc nativitatē miraculosam esse, ceu diximus, dubium reddere conatus est, ut est ex Anglia semper aliquid in Theologia novi, Anglus quidam Medicus, BERNH. CONNOR. in *Evangel. Medici, s. Medicina Mystica, de suspensis Naturæ Legibus, s. de Miraculis, Art. XI.* Præsupposito enim, quod *Generatio nihil sit aliud, quam staminum in semine muliebri contentorum debita expansio & rarefactio fermenti maris prolifsci virtute inducta.* Præsupposito item, quod *Corpus motum obviū corpus naturæ suæ aut vi insitæ non moveat, sed ipsum supremus Motor, ex irruentis corporis occasione, in motum solus verè concitet,* quodque, cum *expansio & rarefactio quedam sit motus species, spermaticus maris succus, cum semine muliebri commixtus illud non fermentet, aut expandat ratione motus ullius aut qualitatis, quam verè & propriis in stamina germinis à se transmitteret; sed, quod, ex occasione appulsus fermenti virilis summus Archetypus delineatas seminis fibrillas verè & immediatè distendat, expandat, rarefaciat, porulos filamentorum dilatet, & ambientes seminis membranas & involucria ampliet, idque solus omne præstet ac immediatè, sine ullo fermenti virilis appulsu, miscela, aut ope.* Hinc idem illud eodemque modo DEUM in casta virgine operari posse, dicit, quam conjugatis: *Ampliat semel, inquit, & motu cœlitus indito devolutis virginei seminis staminibus, Germen, eodem plane modo quo per naturalem in imprægnata conjuge generationem, in cœlibe & intacto uteri claustro incrementum sumet, & in embryonem, foetumque paulatim turgescet.* Inde tandem concludit: *Si quis secum rem rite totam perpenderet, videbit forsū, quod non magis stupendum est, quod Homo ex sola muliere generetur, sine viri commercio, quam quod ex maris & foemina congressu formetur; cum concursus viri sit tantum occasio, cur ipse supremus rerum omnium Patrens generet, qui est immediata, imo unica, utriusque phenomeni, & effectuum omnium causa.* Hæc est illa Viri Philosophia, de cujus placitis atque suppositis Physicis statuere, Medicis à nobis relinquatur, num eadem S. Codici congrua sit? placis duntaxat inquisituris. Et quidem DEUM supremum hominum omnium Architectum & causam efficientem primam esse, dubitare

bitare nos non sinunt apertissima loca, *Job. X. 3. 8. - 12. Psalm. CXXXIX. 14. 15.* Ast immediatam eum nostri causam esse, tantum abest ut affirmet Scriptura, ut eidem potius contrarietur. Quid enim opus fuisset, duplicis sexus creari homines, si DEUS solus eorum in foeminis propagationem operari voluisset? Cur conjugium sexuum instituisset, cum additâ illi, de se multiplicandis, benedictione? Cur scortationes, adulteria, omnemque vagam libidinem, ut peccata conjugio adversa, prohibuisset? Imò verò, Parentes non esse causam foetus duntaxat occasionalem, sed veros liberorum progenitores & causas, toties Scriptura testatur, quoties unius ab altero commemorat generationem. Certè Adamus, *Gen. V. 3.* quæ prima in genere humano generatio erat, non genuisset filium in similitudine suâ secundum imaginem suam, in oppositione ad similitudinem & imaginem DEI, ad quam ipse, v. 1. primitus factus erat, i. e. cum corrupta naturâ, sed DEUS corruptos homines produceret, si immediata ipse hominum esset causa. Qualis ergo foret querela Davidis, *Psalm. LI. 7.* quale assertum Christi, *Job. III. 6.* & dum omnes naturâ filii iræ sumus, *Eph. II. 2.* num DEUS nos tales formavit? aut undenam aliâ in nobis est illud originale malum? Absit verò per omnem modum, id DEO sanctissimo perfectissimoque tribuamus: quod enim ille solus & immediate producit, id omne bonum perfectumque sit, oportet. Solum proinde Salvatorem nostrum ea prærogativa manet, quod solus ille secundum humanam suam naturam in virgine, sine maris cooperatione, & immediate à Spiritu S. productus: quapropter ejus nativitatem meritò diximus esse miraculosam. Ut talem enim eandem prædixit *Esaias VII. 14.* Licet enim Judæi, Prophetiam hanc de Messia agere, negent, aliis eam de Ezechia Rege, aliis de ipsius Prophetæ filio interpretantibus, novimus tamen, Angelum ipsum, Christi prænuncium, dictum istud ad eum applicare, *Matth. I. 22. 23.* Et sufficienter judaicam illam cavillationem refutarunt MARLORATUS *Exposit. Ecclesiast. Propb. Es.* Nostrasque VARENIUS *Comment. ad b. l.* Sufficit nobis notasse, nomen filio nascendo imponendum, *Immanuel*, quod est translatum, *Nobiscum DEUS*, neutri illorum, nec ulli mortali-

um, quoad rem denotatam, competere posse. Miraculum autem hominibus stupendum hic indicari, arguit Vaticanii scopus. Daturus enim DEUS erat signum domui Davidis: quod si verò indefinite loquutus esset de puero quodam ordinario Naturæ cursu modove consueto nascendo, quale nam, quæso te, signo huic robur fuisset? Sanè res ipsa loquitur, Prophetæ de re nova & insolitâ, prout antecedentia v. II. 12. satis apertè arguunt, sermonem esse, prædicereque, virginem, non naturæ ordine, nec ordinaria ratione, sed ex singulari divinâ operatione, concepturam esse ac parituram. Ut miraculosam, conceptionem hanc etiam describit *Jeremias XXXI. 22.* novum quid dicens in terrâ à DEO creatum, quod foemina circumdatura sit Virum. *Novum scribit SEB. SCHMIDIUS Comment. in Prophet. Jerem. b. I. i. e. singulare, inauditum, quod propterea hoc certius, & plane infallibile signum est, quod hodieque Judæi non nisi negando & calumniando refutare possunt.* Sed à detorsionibus eorum illud, cum DORSCHEO *Pentadec. Disp. III.* ipsemet solidè vindicavit, de Maria virgine Messiam concepturâ Prophetam loqui, ostendendo. Indeque verborum: *Mulier circumdabit Virum;* emphasin sic exprimit: *Non semen Viri; adeoque sine viro imprægnante. Ipsa circumdabit: nec ullus vir facies, ut circumdet.* Nec minùs miraculosam hanc conceptionem æstimavit ipsa Deipara Virgo Maria. Auditis namque verbis Angelicis: *Ecce, concipies in utero, & paries filium;* mirabunda regebat: *Quomodo fiet hoc; quoniam virum non cognosco?* Nec Angelus ad ordinariam DEI in hominum formatione operationem provocabat, quasi DEUS in illa non secus aliove modo ac in aliis conjugatis foetum producturus esset, sed ut profus extraordinarium quid atque Naturam superans rem istam totam describeret: *Spiritus S. veniet super te: & virtus Altissimi obumbrabit te.* Ex quibus igitur omnibus sole meridiano clarius fit, partum illibata virginis supernaturalem effectum divinum atque stupendum nobis omninò miraculum esse, quod negare velle, nimia temeritas & audacia ingenii humani judicandum. Nam nullum verisimilitudinis, saltè inter Christianos, speciem habens argumentum pro contrario in medium prolatum est, nec proferri poterit. Arenoso autem fundamento quod superstruitur

dificium,

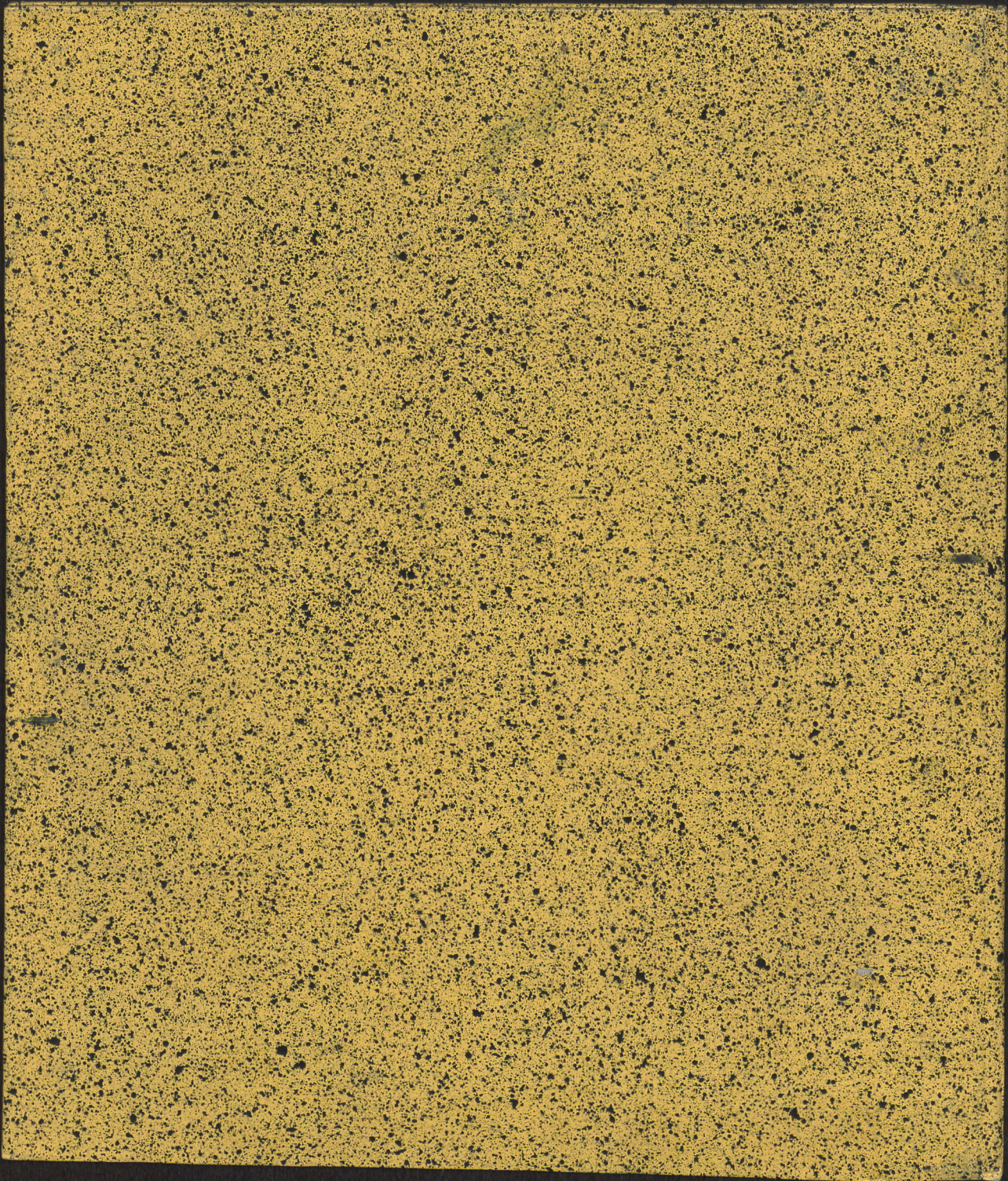
ædificium, facile corruiere potest, & hypothefibus falsis veritas non nititur. Sic itaque Salvator noster, & in Virgine conceptus, & à Virgine natus est, modo proinde supernaturali planeque miraculoso. Quodsi jam forte queratur: Cur verò DEUS, Christum è Virgine nasci, voluerit? sufficiet, speramus, ut breviores simus, cum DORSCHEO *Septenar. Admirand. Jes. Chr. Dissert. I. p. 54.* respondisse: *Decuit DEUM nova, insolita & sublimis generatio. Decuit incorruptionis largitorem corruptionem non inducere, nihilque incorruptionis autorem ortu suo corrumpere. Decuit ejus generationem in tempore esse sine patre, cujus aterna genitura fuit sine matre, ut ubique purissima essulgeret virginitas. Decuit eum, qui grande nativitatæ nostræ vitium sublaturus erat, supra communem nascendi ordinem nasci. Decuit intemeratam esse ejus conceptionem, à quo omnes sanctitatem accepturi.*

Sed ad Vos iterum me nunc converto, CIVES ACADEMICI O. O. HONORATISSIMI! Percepistis hæctenus, Salvatorem nostrum, qui simul in unitate personæ DEUS est & homo, Virginis Filium esse, à DEO miraculoso modo productum, quippe quem mater virgo concepit, virgo peperit, quæ & virgo post partum illibata permansit. Quid vero nostri jam officii sit, quò meditationem istam nostrum in usum & ædificationem deducamus, docet nos, quem initio allegavimus, Patrum augustissimus, AUGUSTINUS. Idem scribit, *Dominus noster virgineum sibi requisivit hospitium habitandi, ut nobis ostenderet, in casto corpore DEUM portari debere. Ad hoc enim DEUS hominem suscepit in se, ut & nos DEUM suscipiamus in nobis, sicut ipse dixit, Manete in me, & ego in vobis.* Qualem Fanatici hæc fingunt in nobis, nativitatem & inexistentiam Christi essentialem, ea Scripturæ non solùm ignoratur, sed repugnat, idèque rejicienda est. Sed tamen habitat Christus in puris cordibus, verùm per fidem, ut Paulus nos docet *Eph. III. 16. Col. II. 5. 6. 7.* quæ est unio mystica, quâ cum fidelibus justificatis se DEUS ac Christus, modo quamvis incomprehensibili nobis ac ineffabili, unit, magnum mysterium Apostolo dicta, *Eph. V. 32.* cujus cognitio plenior futuræ demum vitæ reservata, *Job. XIV. 19. 20.* Sed nostis, CIVES! non esse justitiæ cum injustitia commercium; quapropter
peccata

peccata fugiamus, oportet, si Christum in nobis habitantem experiri volumus. Conceptus est Salvator in utero Virginis: virgines igitur & corda nostra, procul à profanis mundi complexibus, ei præbeamus, in quibus suscipiatur. Virgines nos ei sistamus castas & puras, purgatas per Spiritum S. ab omnibus inquinamentis seculi. Medium unionis Christi cum nobis, audivistis fidem esse; huic igitur, ope Spiritus, qui corda nostra sanctificat, adjuti studeamus, hanc consecremur, hanc & constanter retineamus. At nostis etiam, fidem, si vera illa est & non fucata, per charitatem, quo nomine Scriptura virtutes Christianas omnes complectitur, *Matth. XXII. 40. Rom. XIII. 8. 9. 10.* efficacem esse, *Gal. V. 6.* nec esse quampiam utilitatem, si fidem dicat quis se habere, opera vero non habeat, *Jac. II. 14.* Quamobrem eò connitamini, ut non in ore solùm fidem geratis, sed eam etiam sanctis operibus demonstretis. Ita in vobis habitaturus est Christus, *Job. XIV. 23.* Sed experientia nos docet, sacræque literæ confirmant, fidem, ac consequenter & effectum fidei non esse rem nostræ potestatis: idcirco præstituti nobis à DEO fidei mediis utamur, necesse est. Hinc Verbum salutis, de Filio Virginis pro nobis nato, quod ejus Præcones nobis annunciabunt, non solùm per hocce Festum diligenter, attentè ac devotè audiamus, verùm & altiùs cordibus nostris insigamus, fideliter ibi custodiendum. Sic Christus ex Virgine natus, cordeque virgineo susceptus, nos magis magisque semper ab omni, quam nostra nobis attulit nativitas, impuritate munda-bit, donec nos virgines & immaculatos, ut habetur *Apoc. XIV. 4. 5.* secum in æterna coeli gaudia introducet. Interea doxologiam Angelicam & votum nostra faciemus, canendo:

Gloria in altissimis DEO,
& in terra pax,
in hominibus beneplacitum
esto!

P. P. sub Sigillo Rector. Academ.
Anno MDCCXXIIX.
in ipsiis Natalitiis DEI-Hominis ex Virgine nati.

ædificium, facile corruiere potest, & hypothefibus falsis veritas non nititur. Sic itaque Salvator noster, & in Virgine conceptus, & à Virgine natus est, modo proinde supernaturali planeque miraculoso. Quodsi jam fortè quærat: Cur verò DEUS, Christum è Virgine nasci, voluerit? sufficet, speramus, ut breviores simus, cum DORSCHEO *Septenar. Admirand. Jes. Chr. Dissert. I. p. 54.* respondisse: *Decuit DEUM nova, insolita & sublimis generatio. Decuit incorruptionis largitorem corruptionem non inducere, nihilque incorruptionis autorem ortu suo corrumpere. Decuit ejus generationem in tempore esse sine patre, cujus aeterna genitura fuit sine matre, ut ubique purissima effulgeret virginitas. Decuit eum, qui grande nativitatis nostræ vitium sublaturus erat, supra communem nascendi ordinem nasci. Decuit inemeratam esse ejus conceptionem, à quo omnes sanctitatem accepturi.*

Sed ad Vos iterum me nunc converto, CIVES ACADEMICI O. O. HONORATISSIMI! Percepistis hæctenus, Salvatorem nostrum, qui simul in unitate personæ DEUS est & homo, Virginis Filium esse, à DEO miraculoso modo productum, quippe quem mater virgo concepit, virgo peperit, quæ & virgo post partum illibata permansit. Quid vero nostri jam officii sit, quò meditationem istam nostrum in usum & ædificationem deducamus, docet nos, quem initio allegavimus, Patrum augustissimus, AUGUSTINUS. *Ideo*, scribit, *Dominus noster virgineum sibi requisivit hospitium habitandi, ut nobis ostenderet, in casto corpore DEUM portari debere. Ad hoc enim DEUS hominem suscepit in se, ut & nos DEUM suscipiamus in nobis, sicut ipse dixit, Manete in me, & ego in vobis. Qualem Fanatici hæc fingunt in nobis, nativitatem & inexistenciam Christi essentialem, ea Scripturæ non solum ignoratur, sed repugnat, ideoque rejicienda est. Sed tamen habitat Christus in puris cordibus, verum per fidem, ut Paulus nos docet Eph. III. 16. Col. II. 5. 6. 7. quæ est unio mystica, quæ cum fidelibus justificatis se DEUS ac Christus, modo quamvis incomprehensibili nobis ac ineffabili, unit, magnum mysterium Apostolo dicta, Eph. V. 32. cujus cognitio plenior futura demum vitæ reservata, Job. XIV. 19. 20. Sed nostis, CIVES! non esse justitiæ cum injustitia commercium; quapropter peccata*

